

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

**«НАВЧАЛЬНА (ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНА) ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ
ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

Рівень вищої освіти – першого (бакалаврського) Освітня
програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»

Спеціальність 014 «Середня освіта» Спеціалізація: 014.12

«Образотворче мистецтво» Галузь знань 01

Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1

від «4» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва освітнього компонента	Навчальна (ознайомлювальна) практика в закладах позашкільної освіти
Викладач (-і)	Тимків Богдан Михайлович
Контактний телефон Викладача	+38 0500500951
E-mail викладача	bohdan.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	6 кредити ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-16.00

2. Анотація до освітнього компонента

Навчальна (ознайомлювальна) практика в закладах позашкільної освіти забезпечується освітньою програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Спеціальність 014. 12 – Середня освіта. "Образотворче мистецтво". Навчальна практика належить до циклу професійної практичної підготовки і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його педагогічних здібностей.

3. Мета та цілі освітнього компонента

Мета навчальної практики: надати студентам цілісної і логічно-послідовної системи знань про:

- теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання школярів, їх підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства;
- методики викладання мистецьких дисциплін;
- розкрити структуру та напрями реформування освіти загалом та мистецької зокрема.

Сформувані фахові компетентності:

здатність організувати навчальний процес з образотворчого мистецтва на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів; проектувати та організувати навчальний процес на рівні заняття, педагогічної ситуації;

здатність здійснювати відбір методів, форм і засобів навчання образотворчому мистецтву, спрямованих на розвиток здібностей учнів та їх виховання; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів; здатність керувати навчально-виховною діяльністю у позакласній роботі;

здатність формувати в студентів уміння користуватися мовою образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, виконувати передбачені навчальними програмами завдання із видів образотворчих мистецтв.

Завдання:

- набуття знань про основні педагогічні категорії і поняття, закономірності функціонування системи освіти і її складових (навчально-виховний процес тощо);
- ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, виховання, управління в системі закладів позашкільної освіти;
- розвиток професійного мислення, формування усвідомлення високої значущості педагогічної праці у суспільному прогресі людства, розвиток практичних умінь і навичок творчого підходу до організації педагогічної діяльності;

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістр повинен **знати:**

- основи загальної педагогіки та психології; дидактичні принципи організації навчально-виховного процесу;
- методи навчання та виховання;
- методи педагогічного впливу на особистість;
- психологічні аспекти організації мистецької діяльності;

Вміти:

- використовувати знання з педагогіки в організації навчання, управлінні колективом, стимулюванні соціальної активності;
- застосовувати педагогічні знання в організації учбової діяльності та вихованні учнів, а також при вирішенні конкретних завдань майбутньої науково-педагогічної діяльності;
- налагоджувати оптимальну педагогічну взаємодію зі школярами, конструктивно розв'язувати можливі міжособистісні конфлікти у взаєминах з учнями.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої та освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК 4. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі, працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства, діяти соціально відповідально, толерантно та коректно.

ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчально-виховному процесі.

ЗК 7. Здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті зобов'язання.

Фахові компетентності.

ФК 8. Здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проєктах, майстер-класах, виставках).

ФК 10. Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості.

ФК 11. Здатність до виявлення творчих здібностей дитини, засобами діагностики навчальних та художньо-творчих досягнень учнів та прогнозування їх особистісного розвитку.

ФК 12. Здатність застосовувати образотворче мистецтво як засіб естетичного виховання школярів.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Знання етапності процесу формування уявлень про сутність, види та жанри мистецтва; оперування системою мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах.

ПРН 5. Вміння використовувати власні знання в процесі освітньо-практичної діяльності.

ПРН 6. Формування художньої компетентності школяра: знання, уміння, досвід, особистісні якості для успішної художньої діяльності усвідомлюючи відповідальність за її результати.

ПРН 10. Уміння застосувати у професійній діяльності фундаментальні знання з комп'ютерних технологій.

ПРН 12. Уміння здійснювати усний, письмовий та тестовий контроль на заняттях, планування та корекцію результатів навчання, творчого розвитку; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.

ПРН 13. Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні можливості, спонукати до самореалізації та самовдосконалення.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції			
Практичні заняття			
Самостійна робота	180		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
6	014 «Середня освіта»	3 (бакалавр)	Нормативний

1. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Настановча конференція. Ознайомлення із базою практики, узгодження графіку та змісту роботи практиканта.	Розуміти структуру навчального закладу, зокрема наявність аудиторій, розклад занять; знати графік і зміст роботи практиканта.	Письмове завдання
6.	Підготовка конспектів для практичних занять гуртка з ДПМ	Вміти готувати конспекти занять із мистецьких дисциплін.	Підготовка конспектів занять.
7.	Підготовка конспекту виховного заходу.	Вміти готувати конспект виховного заняття.	Підготовка конспекту виховного заходу.
8.	Розробити навчально-методичні матеріали з ОМ (завдань для навчання) у процесі вивчення конкретної мистецької дисципліни	Вміти готувати навчально-методичні матеріали з образотворчого мистецтва для учнів.	Розробити навчально-методичні матеріали .
9.	Відвідування не менше трьох занять проведених педагогами	Знати методичні підходи педагогів при викладанні мистецьких дисциплін.	Відвідування занять.

10.	Підготувати аналіз одного відвіданого заняття проведеного педагогом	Вміти провести аналіз заняття із мистецької дисциплін.	Підготовка аналізу заняття.
11.	Оформлення звітної документації за результатами виробничої педагогічної практики	Вміти оформляти звітну документацію за результатами виробничої педагогічної практики.	Оформлення звітної документації за результатами виробничої педагогічної практики.
12.	Участь у підсумковій конференції (за підсумками проходження практики).	Вміти захищати результати виробничої педагогічної практики.	Представлення документації. Усний звіт.

2. Система оцінювання освітнього компоненту

Накопичування балів під час проходження практики	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Ознайомлення з документацією закладу	6 балів
Відвідані заняття керівника гуртка	9 балів
Аналіз роботи гуртка (три конспекти)	30 балів
Розробка навчально-методичних матеріалів (завдань для гуртків) у процесі вивчення конкретної мистецької дисципліни	10 балів
Підготовка конспекту виховного заходу	10 балів
Проведення психологічної профорієнтації з учнями	15 балів

Ознайомлення з виставковою діяльністю закладу	10 балів
Оформлення документації, звіт	10 балів
Підсумкова кількість балів за практику (разом)	100 балів

Конвертація балів у національну шкалу

6		9		10	
Кількість балів	Національна шкала	Кількість балів	Національна шкала	Кількість балів	Національна шкала
6	5 (відмінно)	9	5 (відмінно)	9-10	5 (відмінно)
4-5	4 (добре)	7-8	4 (добре)	7-8	4 (добре)
3	3 (задовільно)	5-6	3 (задовільно)	5-6	3 (задовільно)
1-2	2 (незадовільно)	1-4	2 (незадовільно)	1-4	2 (незадовільно)

15		30	
Кількість балів	Національна шкала	Кількість балів	Національна шкала
14-15	5 (відмінно)	26-30	5 (відмінно)
11-13	4 (добре)	21-25	4 (добре)
8-10	3 (задовільно)	15-20	3 (задовільно)
1-9	2 (незадовільно)	1 -14	2 (незадовільно)

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі заліку. Заліки передбачені в кінці 6 семестра.

Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Шкали оцінювання		
Університетська	національна	Шкала ЄКТС
90-100	зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49	незараховано	FX
1-25		F

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf

3. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедіа, лабораторії,
комп'ютери та інше

Основна література:

1. Вдовиченко Р. П. Навчально-методичний посібник «Самостійна робота студентів з курсу «Педагогіка» (для дистанційної форми навчання). Миколаїв: СПД Румянцева Г. В., 2021. 182 с.
2. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти) : навч.-метод. Посіб. Ч. 1. Івано-Франківськ : ЯРИНА, 2016. 196 с. : іл.
3. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видавничий дім «Слово», 2017. 296 с.
4. Козирев М. П. Соціальна педагогіка: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 352 с.
5. Красовська О. О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі : навч. посібник. / О. О. Красовська, – Львів.: «Новий Світ2000», 2020. – 292 с.
6. Лемешева Н.А. Образотворче мистецтво у нашому житті. Черкаси. 2015. 154 с.
7. Лемешева Н.А., Кондратюк Н.В. Методика навчання мистецтва (Образотворче мистецтво) 9 клас. Навчально-методичний посібник. Черкаси. 2014. 124 с.
10. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. К.: Вища школа, 2002. 156 с.
8. Майборода І.Е. Образотворче мистецтво з методикою навчання: курс лекцій до предмета для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта». Мукачево: МДУ, 2017. 41 с.
9. Методичні рекомендації і приклади реалізації НУШ у 5-6 класах на основі досвіду освітян столиці: природнича, математична, інформатична, технологічна, соціальна і здоров'ябережувальна галузі: [Навчально-методичний посібник]. / [кол. авт.: І. Воротникова, В. Заплатинський, Л. Рак, І. Філоненко, та ін.]: за заг. ред. І.П. Воротникової. К.: ФОП Ямчинський О.В., 2022. 188 с.
10. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 144 с.
11. Освіта в умовах воєнного стану: виклики, розвиток, повоєнні перспективи. Інформаційно-аналітичний збірник. Київ: МОН, 2023. 64 с.
12. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2005. 360 с.
13. Турчин Т. М. Т 89 Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»: навч.-метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 281 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805> .
2. Роз'яснення щодо деяких питань здійснення освітньої діяльності у мистецьких школах. Дата оновлення: 16.07.2019 URL: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245499169&cat_id=244931905 (дата звернення: 14.07.2021)
3. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnpg.gov.ua/

4. Політика освітнього компонента

Академічна доброчесність	<p>Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: 1. Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція), https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf , в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;2. Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf ,
--------------------------	--

	в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади.
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) тем, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацювання літератури із фахових дисциплін.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Здобувач освіти, який не виконав програму практики, відраховується з Університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то Університет надає можливість студенту пройти практику повторно (в межах графіка освітнього процесу). https://vvnv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою; виконання додаткових завдань.
Неформальна освіта	Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf